

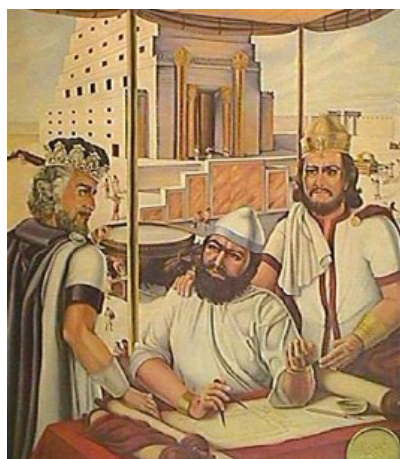
Blok III-4 – Waar staan het oude en nieuwe meesterwoord voor?

Wat hield het oude meester-woord in?

De opdracht voor de ingewijden was om een samenleving op te bouwen, waarin de nog naïeve massa zich kon ontplooiën. Het is te vergelijken met de opdracht van ouders om hun kinderen de gelegenheid, geborgenheid en mogelijkheden te bieden om op te groeien en zich te ontplooiën. De tempelbouw staat slechts symbool voor dit streven. De werkelijke opdracht was om de goddelijk eenheid in de gemeenschap der mensen terug te brengen, die in de ‘verbrokkeling’ van de fysiekmateriële wereld terecht was gekomen.

Omdat de mens in de oude orde nog onzelfstandig en naïef was en de opdracht van de ingewijden om een goed functionerende samenleving op te bouwen nog niet rationeel aan de massa uitgelegd kon worden, was de symboliek en de magische werking van een concreet oriëntatiepunt als een tempel in alle oude culturen zo belangrijk. Want in die tempel werd de godheid vermoed, die daardoor centraal in die gemeenschap werd ervaren. De concrete tempelbouw was dus een symbolisch, inspirerend hulpmiddel om de werkelijke opdracht – de bouw van een goed functionerende samenleving – mogelijk te maken. In die zin is er niet zo’n groot verschil met de wijze, waarop vrijmetselaren nu in de nieuwe orde het beeld van de zinnebeeldige tempel zien. Er zijn echter ook grote verschillen en die bepalen ook het onderscheid tussen het oude en het nieuwe meester-woord.

- De ingewijden moesten autocratische leiders zijn.
- Zij moesten de enorme magische autoriteit en vermogens bezitten om de naïeve massa te kunnen leiden.
- Zij moesten de wijsheid en visie bezitten om zowel de samenleving als de daarvoor symbool staande, inspirerende concrete tempel zodanig op te bouwen, dat deze van het goddelijke bouwplan kon getuigen. Met andere woorden, ze moesten enige notie hebben waartoe hun cultuur in de keten der culturen diende.

figuur 51
Het Driemanschap

De bouwvaardigheden van het driemanschap Salomo – Hiram van Tyrus – Hiram Abiff

De vaardigheden van het driemanschap Salomo - Hiram van Tyrus - Hiram Abiff staan symbool voor de vaardigheden, die de autocratische, ingewijde leiders in de oude culturen moesten bezitten om de aan hun zorg toevertrouwde samenlevingen tot bloei te kunnen brengen. (zie blz. 64) Dat vermogen vroeg om verschillende kwaliteiten, die zich niet in één mens verenigden. Leiders met verschillende, elkaar onderling aanvullende kwaliteiten waren nodig. Complementaire kwaliteiten als wijsheid en kracht kunnen pas in wisselwerking tot schoonheid leiden. In die zin moet ook dit driemanschap worden gezien. Als één daarvan weg valt, gaat het totale *vermogen* verloren. Waar staan deze drie meesters symbool voor?

1. Kosmische wijsheid: Salomo

Salomo is de opdrachtgever. Die moet weten wat hij wil. Hij wil een godshuis voor de geest, de God, die hij een centrale plaats in zijn rijk wil geven.

Wie een godshuis als afspiegeling van het hemelse, kosmische Al op aarde wil hebben, moet kosmische wetten en verhoudingen kennen. Daaruit bestaat zijn wijsheid. Hij moet bekend zijn met de geometrische figuren, waar de O.:B.:d.:H.: zich van bedient, om die in de afspiegeling van de grote kosmos – wat dat godshuis toch moet worden – vormbepalend terug te laten komen.

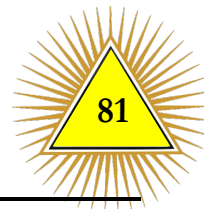
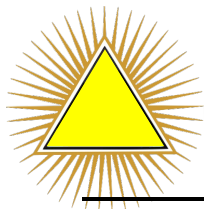
De opdrachtgever moet ook kennis hebben van de energieën op aarde om de energetisch juiste locatie te kiezen voor het te bouwen godshuis. Salomo is in de mythe dan ook degene die de bouwplaats kiest.

2. Materialen van hoogste kwaliteit: Hiram van Tyrus

Complementair aan deze geestelijke kennis zijn er bouwmaterialen nodig. Die moeten van de hoogste kwaliteit zijn om het godshuis de hoogste energieën te laten opnemen en te laten uitstralen. Schoonheid is verborgen waarheid. Schoonheid wordt niet alleen door de vormgeving, maar ook door de gebruikte materialen bereikt.

3. Bouwvaardigheid: Hiram Abiff

Tenslotte moeten deze twee complementaire elementen met elkaar verbonden worden. Praktisch gezegd: Het vermogen moet er zijn om met die materialen gestalte te geven aan die kosmische inzichten. De bouwheer hoeft die kosmische wijsheid niet zelf te bezitten, maar wel de vaardigheid aan die inzichten optimaal vorm te geven. Net zo goed als hij de bouwmaterialen niet zelf hoeft te verzamelen en te bewerken, moet hij wel alles van die materialen weten om ze optimaal te gebruiken. We zijn bij de bouwmeester, in onze mythe Hiram Abiff.

De magische vaardigheden van het driemanschap Salomo – Hiram van Tyrus – Hiram Abiff

Zoals de tempel slechts symbool staat voor de cultuur, die de ingewijden wilden opbouwen, zo staan hun bouw-kwaliteiten symbool voor de magische kwaliteiten, die in die oude culturen voor handen moesten zijn. Bij die thematiek hebben we in Blok II-7 – *Voorbereiding op het 3^e graads ritueel (III)* al uitgebreid stil gestaan (zie blz. 63-65)

De tempel symbool voor de gehele cultuur en samenleving

We moeten ons natuurlijk steeds blijven realiseren, dat de Hiram-mythe in symbolentaal spreekt. Of er nu letterlijk van de bouw van een tempel sprake is of niet, het gaat om een symbolisch beeld, dat er culturen worden gebouwd, waarbij het streven is de geest van de goddelijke wereld daarin tot leven te brengen. De concrete bouw is alleen een teken, dat men dat streven ook heel concreet wilde uitdrukken en daarmee het streven deste tastbaarder en inspirerender gestalte wilde geven.

Teloorgang van het vermogen van het oude meester-woord

Het vermogen om het ideaal te realiseren valt weg, als één van de drie kwaliteiten ontvalt. De symboliek wil zeggen, dat met de dood van Hiram Abiff ook het vermogen weg viel om de ideale samenleving op te bouwen. Het ‘woord’ om de concrete tempel te bouwen sterft.

Hoe kon het zijn, dat de dood van één man destijds zo’n rem op de ontwikkeling van een gehele samenleving kon betekenen?

Het gaat hier om symboliek en natuurlijk niet om letterlijk één man. Maar toch speelt hier het volgende:

Het drie-manschap staat symbool voor een niet nader te noemen aantal autocratische, ingewijde leiders. Maar het zijn enkelingen. En als in een maatschappij in toeneemende mate protest en weerstand vanuit steeds sterker geïndividualiseerde mensen tegen hun inbreng opkomt, geraken zij en met hun hun magische vermogens steeds meer in het nauw. Een prachtig voorbeeld is, hoe de grote ingewijde Pythagoras, die aan het einde van zijn leven toch al geen noemenswaardige maatschappelijke invloed meer had, in de 6^e eeuw v. Chr. met zijn mysterie-school uit Zuid Italië werd verjaagd. Het is allemaal te vergelijken met de jonge adolescent, die in protest komt tegen het gezag van zijn ouders en zich van hen losmaakt, maar zich niet realiseert, dat hem daarmee ook hun levenservaring ontvalt.

Ook in de praktijk van ons huidige leven is sprake van een verdeling van specialistische taken. Degene, die bijvoorbeeld computers maakt en levert, is een andere dan degene, die de handleidingen schrijft, en dan degene, die ze tenslotte gebruikt in het leven. Maar door individualisering is een cultuur als de onze niet meer zo compleet

afhankelijk van slechts enkelingen. Daarom stukt onze culturele ontwikkeling ook niet ogenblikkelijk met het wegvallen van één enkele specialist. Er zijn in onze cultuur altijd weer mensen, die hem of haar min of meer kunnen vervangen.

De Gouden Driehoek met het tetragrammaton

Met de dood van Hiram Abiff ontvalt de samenleving het *vermogen* van het oude meester-woord. En waar een vermogen ons ontvalt, verdwijnt de notie al snel uit de directe herinnering.

Daar de mens ook een collectief geheugen in zijn onderbewustzijn herbergt, ligt diep in ons wezen de herinnering aan die oude magie verborgen. In de catechismus van de 3^e graad wordt vermeld, dat Salomo het oude meester-woord heeft doen griffen in een driehoek van zuiver goud en heeft doen plaats in de middenkamer. Daarbij gaat het om een inscriptie in die gouden plaat van het tetragrammaton, dat de naam van Jehovah verbeeldt. Tezamen vormen driehoek en tetragrammaton (*nier-te-keens*) de ‘formule’ van de oude orde, die een drie-voudig vermogen eiste, dat zich richtte op *Jehovah*, de Vader.

figuur 52

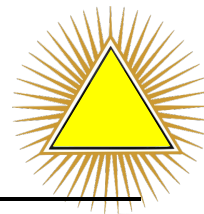
De driehoek van zuiver goud met het tetragrammaton

❖ De Gouden Driehoek in de Middenkamer

Wederom toont de ritus zijn ijzeren structuur: De middenkamer bevindt zich in het kosmische levensgebied (*Akasha*, door sommige hedendaagse wetenschappers het *Zero point field* genoemd). Het is ons collectieve onderbewustzijn. Daarin kan hoog paranormaal bewustzijn – zie figuur 19, blz. 30 – alle feitelijke kennis omtrent de geschiedenis van de kosmos en dus ook van de mensheid ‘lezen’. Daarin ligt dus ook deze ‘gouden’ herinnering aan de oude orde. Dat kosmische levensgebied maakt deel van ons wezen uit. De meeste mensen hebben er echter geen toegang toe met hun dagbewustzijn.

N.B.

De formulering in het 3^e graads ritueel, die zegt, dat Salomo het oude meesterwoord in een gouden driehoek heeft doen griffen, lijkt mij wat ongelukkig. Mensen, ook ingewijden als koning Salomo, doen herinneringen niet in het collectieve onderbewustzijn verdwijnen. Maar de overlevering vertelt wel, dat Salomo na de voltooiing van zijn tempel zelf tot verworping verviel. In die zin staat hij wel in zekere zin symbool voor het feit, dat niet alleen het *vermogen*, maar zelfs de *notie* van het oude meesterwoord aan de leiders der mensheid ontviel.

Wat houdt het nieuwe meester-woord in?

Een heel groot aantal innerlijke vermogens komt vrij

Het aanboren van de innerlijke bron heeft heel veel tot gevolg. We stonden er al kort bij stil: blok III-3, blz. 77).

- Het met jezelf in dialoog kunnen zijn. De weg naar individualiteit, zelfstandigheid en soevereiniteit.
- Tot een eigen (religieuze) levensbeschouwing kunnen komen, i.p.v. een collectieve godsbeleving.
- Vanuit je eigen geweten, integriteit, moraal leven, i.p.v. uitsluitend volgens maatschappelijke normen.
- Innerlijke psychologische strijd kunnen aangaan. Het leven brengt altijd conflicten met zich mee. De innerlijk ontwaakte mens kan steeds meer de fysieke strijd – in vroeger tijd de enige mogelijkheid om conflicten te beslechten – verlaten en vervangen door een innerlijke, waardoor veel lichamelijk leed kan verdwijnen.
- Tot wroeging kunnen komen is een innerlijk vermogen. Correctie op misdaden moet er zijn. Wie nog geen wroeging kan voelen, aan hem moet de correctie lijfelijk worden vergolden. Lijfstraffen en wraak, mits in verhouding tot het misdrijf, waren in de oude orde noodzakelijk. De wroeging verlost de vergelder – rechter, beul of wreker – van een vreselijke taak.
- Geduld, verdraagzaamheid, incassingsvermogen zijn innerlijke deugden, die bijdragen aan rust en vrede.
- Innerlijke zekerheid en overgave aan het leven is een kunst. Vroeger ontleende men veelal zekerheid aan uiterlijkheden, zoals titels, bezit, macht, opleiding, normen, deugden, geloofsleren, dogma's, enz.. Het huidige leven dwingt ons daarvan los te komen.
- Door de toenemende innerlijke zekerheid kunnen mensen elkaar steeds meer accepteren, zoals ze zijn.
- Innerlijke autoriteit en geloofwaardigheid wordt steeds meer gevraagd. Uiterlijke autoriteit als koning, directeur, leraar of ouder zijn, beschermt steeds minder. Ongeloofwaardigheid wordt steeds meer doorzien.
- Inspiratie, creativiteit, fantasie, kunstbeleving en kunstbeoefening zijn geestelijke vermogens. De creativiteit van steeds meer mensen verklaart de enorme versnelling in ontwikkeling van onze samenleving.
- Passie, gedrevenheid, idealisme zijn innerlijke vermogens. Ook zij veranderen de samenleving exponentieel.
- Abstract, samenhangend en holistisch denken Zonder deze vermogens hadden de wetenschappen zich nooit zo kunnen ontwikkelen. Ze zijn voorwaardelijk voor de bewuste spiritualiteit van de nieuwe orde.
- Inleving, vergeving, verzoening, empathie, compassie en in ultieme, hoogste zin de (universele) liefde. Daarvoor is innerlijke identificatie voorwaardelijk. Liefde in oude culturen golden trouw aan je land, familie, je meester. Niet alleen in achterhoede culturen, maar ook in onze cultuur van slechts enkele generaties geleden waren de motieven om te trouwen, maar ook om niet uit elkaar te gaan, tekenen, dat men vanuit een andere beleving en motivatie de liefde zag.

Maatschappelijke gevolgen van het innerlijk ontwaaken van de individuele mens

- Gelijke rechten voor alle mensen.
- Mondiale roep om gelijkwaardigheid van man en vrouw.
- De erkenning van mensenrechten, LHBTI, de gender-thematiek, van het unieke zijn van iedere mens.
- Mondiale roep om democratie.
- Toenemende aandacht en zorg voor iedere mens.
- Toenemend protest tegen discriminatie, machtspolitiek en machtsstreven i.h.a..
- Toenemend protest tegen corruptie en toenemende roep om openheid.
- Hoge vlucht van de wetenschappen door het toegenomen vermogen van abstract denken.
- Exponentieel veel maatschappelijke veranderingen door de creativiteit van steeds meer individuele mensen.
- Toenemende zorg om het andere leven (aarde, dieren)

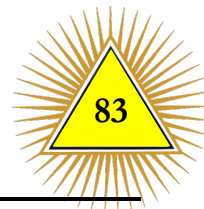
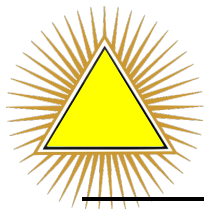
We staan er zelden bij stil, maar al deze vermogens zijn alleen aan de eigen innerlijke bron te ontleenen.

Het nieuwe meester-woord – de actualiteit van de ritus

De mate, waarin mensen en culturen de transitie van de oude naar de nieuwe orde al hebben weten te maken, verschilt enorm. En omdat al die verschillende mensen en culturen in een mondiale samenleving terecht zijn gekomen en overal met elkaar worden geconfronteerd, zijn de botsingen heel groot. Eigenlijk zou je alle conflicten, brandhaarden en cultuur-botsingen in deze tijd kunnen verklaren vanuit de grote verschillen in de mate, waarin men nog in de oude of reeds in de nieuwe orde leeft. Sommigen zitten nog in hoge mate in de oude orde, anderen vertonen als wereldburgers al een enorme zelfstandigheid. Het bovenstaande geeft de immense actualiteit aan van wat het 3^e graads ritueel ons te zeggen heeft.

De dodelijke hang naar het oude meester-woord

Veel vrijmetselaren leven met de gedachte, dat het nieuwe meester-woord slechts een tijdelijk, ja zelfs minderwaardig woord is ten opzichte van het oude meester-woord, en verlangen terug naar dat oude meester-woord. Die overtuiging is vooral ingegeven door het ritueel van het Heilig Koninklijk Gewelf, dat snel na de invoering van de Hiram-mythe in de twintiger jaren van de 18^e eeuw werd ingevoerd. Het is een schitterend en indrukwekkend ritueel en heel begrijpelijk destijds ontstaan, omdat de mens van toen nog nauwelijks in staat was de betekenis van het nieuwe meester-woord te doorgronden. Maar de mens is in de afgelopen drie eeuwen op immense wijze innerlijk gaan ontwaaken en vertoont nu een innerlijke ontwikkeling, die drie eeuwen geleden nog volstrekt ondenkbaar was. Van de gehele opsomming van innerlijke kwaliteiten zou de mens van drie eeuwen geleden zich nagenoeg niets hebben kunnen voorstellen. En

Het oude en het nieuwe meesterwoord

dus was destijds het ontdekken van het tetragrammaton met de naam van Jehovah – het oude meester-woord – nu niet meer in de buitenwereld, maar nota bene *in het eigen 'heilige, koninklijke gewelf' – in de eigen middenkamer* – al een grote stap vooruit. Mystici erkenden sinds de Middeleeuwen al wel een eigen innerlijke bron, maar associeerden de inhoud nog met het oude godsbegrip. Zeker, de inhoud van de bron is goddelijk, maar moet zich voor de mens van de nieuwe orde in vele innerlijke kwaliteiten gaan ontvouwen en differentieren. Wie blijft steken in het ongedifferentieerde, ongenaakbare godsbegrip, komt niet tot ontwikkeling vanuit zijn eigen innerlijke bron. Iedere hang naar het oude meester-woord is ronduit rampzalig voor de mens van heden. Het innerlijk ontwakken – het *hij leeft in de Zoon* – is alles bepalend in deze tijd. De grote zin van het Ritueel van het Heilig Koninklijk Gewelf en ook van de vele rituelen van de Schotse Ritus ligt is het historisch besef, dat ze ons aanreiken over de gang, die de mensheid heeft moeten gaan.

Bijlage 6 beschrijft aan de hand van **een muzikaal fragment uit Wagners muziekdrama Tannhäuser** op indringende wijze, hoe bang en nog volstrekt onmachtig de mens in de Middeleeuwen was, om de al wel erkende innerlijke, goddelijke bron ook daadwerkelijk te openen.

Het meester-woord gedifferentieerd in het oude en het nieuwe meester-woord

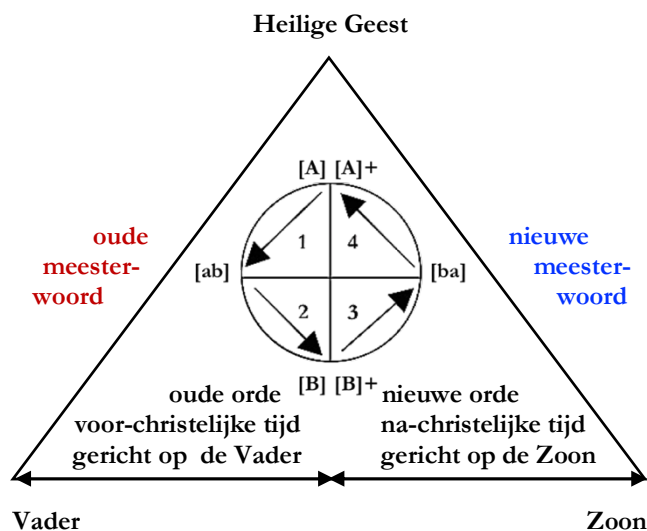
We kunnen wat figuur 49 op blz. 77 ons toont ook op nog twee andere manieren weergeven: Het gevolg is, dat het meester-woord nu twee gezichten krijgt:

In de eerste helft van de ontwikkeling is er sprake van een toenadering vanuit de goddelijke geest [A] naar de stoffelijke wereld der mensen [B] en vindt de ontmoeting bij [ab] plaats. We bevinden ons in de eerste helft van de bewustzijns-ontwikkeling der mensheid, waarin de ingewijden namens de O.:B.:d.:H.: de nog naïeve mensen auto-cratisch leidden. Onze ritus noemt die wijsheid **het oude meester-woord**. We bevinden ons in **de oude orde**.

In de tweede helft van de ontwikkeling der mensheid is er sprake van een toenadering vanuit het menselijke in de stoffelijke wereld [B] naar de goddelijke geestelijke wereld [A]. Nu vindt de ontmoeting bij [ba] plaats. We gaan nu de 'brug' de andere kant over en dat vraagt ook een andere 'wijsheid'. De wijsheid van de mens, die deze route gaat – die in zichzelf de soevereine gezalfde koning zoekt, de Christus, of hoe u die kwaliteit ook maar wil noemen – die wijsheid heet in onze ritus **het nieuwe meester-woord**. We bevinden ons in **de nieuwe orde**.

figuur 53

figuur 54

voor-christelijke begrippen	na-christelijke begrippen
het godsbeeld en zijn goddelijke 'woonstee'	
alles moet <i>concreet</i> te 'grijpen' zijn concrete vormgevingen afgodsbeelden, voorstelbare goden	alles moet <i>abstract</i> te 'begrijpen' zijn abstracte begrippen abstract godsbegrip, een bovenmenselijke kwaliteit
Eén concrete tempel in steen, hout enz. met daarin: - een concreet heilige der heiligen met daarin - de concrete Arke des Verbonds met daarin - de concrete Gouden Delta met daarop - de medeklinkers J-H-V-H	Twee geestelijke tempels 1. Vele menselijke tempels met daarin - de middenkamer - Het Hoge Beginsel het sluimerende nieuwe meester-woord 2. De tempel van levende bouwstenen
Het goddelijke wezen en zijn woord	
De Vader	De Zoon
Het oude meester-woord	Het nieuwe meester-woord
De godsbeleving	
Collectief - driemanschap Van een godvrezend geloof naar godsvertrouwen.	Individueel Van angst voor het eigen goddelijke innerlijke licht naar vertrouwen in het Zelf.
Het verbond tussen Jehovah en zijn volk	Passer en Winkelhaak
De schaal van de godsbeleving	
Jehovah	O.:B.:d.:H.:
de god van slechts één volk	een kosmische god
De Koninklijke Kunst, wijsheid en de liefde	
Alleen bij de ingewijden. Geheimhouding streng vereist. Voornamelijk liefde voor verbindingen, die er al zijn met God, volk, stam of familie.	Bij de individuele mens. Geheimhouding moet verdwijnen. Er moet liefde vanuit het individu ontwikkeld worden, die wat gescheiden is, verenigt.

figuur 55